

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 29-го Ноября — 1838 — Wilno. Wtorek. 29-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20-го Ноября.

Его Величество Государь Императоръ, съ Шефомъ Кіевскаго Гусарскаго полка Генераль-Майоромъ Герцогомъ *Лейхтенбергскимъ*, изволилъ прибыть изъ Москвы, 18 числа сего мѣсяца. (Снб. В.)

Въ прошедшее Воскресенье, 13-го Ноября, Баронесса Барантъ, супруга Чрезвычайнаго и Полномочнаго Посла Короля Французовъ, съ дочерью, дѣвицею Констанціею Барантъ, имѣла честь представляться Ея Императорскому Величеству Государынѣ Императрицѣ, и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ Великимъ Княжнамъ Маріи Николаевнѣ и Ольгѣ Николаевнѣ, въ собственномъ Дворцѣ Его Императорскаго Величества. (J. de St. P.)

Письмо Москвича къ С. Петербургу.

Государь съ нами! О сколь радостны слова сїи для насъ, Москвичей! Мы не всегда наслаждаемся счастьемъ симъ, какъ вы, Петербургскіе жители; но за то, какъ высоко умѣемъ цѣнить оно! Различныя причины заставляютъ добрыхъ нашихъ Царей прїѣзжать въ Москву: причины сїи бывають всегда важны, торжественны. Когда Государи у насъ коронуются, мы ликуемъ въ празднествахъ. Благословенный Александръ явился въ Москву въ горестномъ и вѣстѣ славномъ 1812 году: тогда раздѣляли мы зботы Его о любезномъ отечествѣ; мы жертвовали собою, дѣтми, кровью нашею, достоинствомъ: все было повергнуто къ подножію Его Престола, все тогда принадлежало не намъ, а Ему.

Провидѣніе испытало насъ холерою. Государь явился въ Москву, какъ Ангелъ утѣшитель, и бѣдствіе миновалось.

Никогда не изгладится изъ памяти нашей тотъ незабвенный годъ, въ коемъ Россія обрадована была рожденіемъ первороднаго Августѣйшаго Младенца. Москва первая приветствовала улыбку Его радостными, душевными восклицаніями; она съ гордостью и восторгомъ повторяла: Наследникъ родился у насъ, такъ какъ и Петръ Великій. Однимъ словомъ: всякое Царское здѣсь появленіе ознаменовано было всею гда событіемъ для Русскихъ сердецъ драгоценнымъ, и теперь мы знаемъ, что 17-го Октября Государыня и Великая Княжна Марія Николаевна была пошлвлена; у всѣхъ было одно пламенное желаніе исполненнаго, избраннаго Ея жениха; мы не смѣли дѣть нареченнаго, избраннаго Ея жениха; мы не смѣли надеяться счастья пользоваться столь радостнымъ, лицезрѣаемъ и желаніи наши исполнились: Герцога Лейхтенбергскій въ Москвѣ! И кто Ему сопутствуетъ? Нашъ Государь! Онъ хотѣлъ дать Первостольной своей Столицѣ залогъ любви Своей къ ней. Едва возвратясь изъ дальняго, труднаго пути, принявъ минутное отдохновеніе, Онъ Самъ является между нами, Самъ представляетъ Его нашимъ верноподданническимъ взорамъ, и говорить: „Вотъ вамъ, добрые Москвичи, Мой пятый сынъ, любите Его, Онъ вашу любовь заслужить.“ Кого не трогаетъ до глубины души такое нѣжное, отеческое вниманіе? Всѣ сердца къ юному Принцу летать, всѣ Русскіе причисляютъ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 20-go Listopada

НАЙЯŚНИЕШЫ ПАН СЕШАЗЪ JEГО МОŚЦІ, з Сіефемъ Кіевскаго полку Hузаровъ, Jенераł-Majoremъ, Хіециемъ *Leuchtenbergkim*, рачzył przybyć z Москвы, dnia 18 teraźniejszego miesiāca. (G.S.P.)

W przesłā Niedzielę, 13-go Listopada, Baronowa Barante, małżonka Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Posła Króla Francuzów, z córkā, Pannā Konstancją Barante, miała zaszczyt przedstawiać się NAЙЯŚНИЕШЕJ СЕШАЗОВЕJ JEJ МОŚЦИ, i Ich СЕШАРСКИМЪ WYSOKOŚCIOMЪ WIELKIMЪ ХІЕЅНИЦКОМЪ МАРІИ НИКОЛАЈЕВНЕ i ОLДЗЕ НИКОЛАЈЕВНЕ, we własnymъ Pałacu JEГО СЕШАРСКИЕJ МОŚЦИ. (J. de St. P.)

List z Москвы do St. Petersburga.

MONARCHA z nami! O jak te wyrazy pełne są radości dla nas, mieszkańców Москвы! My nie zawsze cieszymy się tѣmъ szczęściemъ, jak wy, mieszkańcy Petersburga; ale za to, jak wysoko umiemy je cenić! Dla rozmaitychъ przyczynъ dobrzy nasi MONARCHOWIE przyjeżdżają do Москвы: przyczyny te zawsze są ważne, uroczyste. Kiedy MONARCHOWIE u nas się koronują, wselimy się na obchodachъ. ALEXANDER Błogostawiony przybył do Москвы w smutnymъ i sławnymъ roku 1812. Wówczas podzielaliśmy JEГО troskliwość o ulubionej ojczyźnie: niesiliśmy na ofiarę siebie samychъ, dzieci, krewъ naszą, majątki: wszystko było złożone u podnożka JEГО Tronu, wszystko wtenczas należało nie do nas, ale do NIEGO.

Opatrzność doświadczyła nas cholerą. MONARCHA przybył do Москвы, jak Aniołъ pocieszyciel, i nieszczęście przemięgło.

Nigdy nie wyjdzie z naszej pamięci ten rokъ wielkopomny, w którymъ Rossya została uradowana narodziemъ pierwородnego Najjaśniejszego Dziecięcia. Moskwa pierwsza pozdrowiła JEГО uśmiechъ radośnemi okrzykami, ona z dumą i uniesieniem powtarzała: Następca narodził się u nas, takъ jak i PIOTR WIELKI. Słowemъ: każde zjawienie się tu MONARCHY było zawsze oznamionowane drogimъ dla sercъ Ruskichъ wypadkiemъ, i teraz wiemy, że 17-go Poździernika PANI WIELKA ХІЕЅНИЦКА МАРІА НИКОЛАЈЕВНА została zaręczoną; wszyscy pałali jedną żądzą widzenia narzeczonego, wybranego JEJ oblubieńca; nie śmieliśmy pooblebiać sobie nadzieją, ażebyśmy dostąpili szczęścia takъ radośnego oglądania oblicza, życzenia jednakъ nasze spełniły się: Хіеże Leuchtenbergski jest w Москwie! A ktoż mu towarzyszy? Nasz MONARCHA! On chciał dać pierwszej swej Stolicy rękojmιά SWEJ ku niej miłości. Zaledwo powrócił z dalekiej, z wielkimi trudami podróży, chwilę tylko odpocząwszy, Samъ zjawia się pomiędzy nami, Samъ ukazuje Go oczomъ wiernychъ poddanychъ i mówi: „Oto, dobrzy Москвianie, piąty Mój Synъ, kochajcie Go, On na waszā miłośćъ zasłuży.“ Kogoż do głębi serca nie poruszy takъ czuła, ojcowska dobroć? Wszyskichъ serca lecą ku młodemu Хіеżеци, wszyscy Ruscy już Go radośnіе policzają w poczetъ błogostawionego domu Romanowichъ. Jakże namъ, Москвianomъ, nie

Его уже радостно къ благословенному семейству Романовыхъ. И какъ намъ, Москвичамъ, не любить того, коему обязаны мы будемъ отрадою сохранять въ Россіи вѣсь намъ драгоцѣнную Великую Княжну? Развѣ мы все не знаемъ, сколь пламенно любить Она и Отечество Свое и Августѣйшихъ Своихъ Родителей? Въ словахъ сихъ заключается залогъ благоденствія сего союза, пріурочиваемаго попечительностію нѣжнѣйшаго Отца.

Надобно быть въ Москвѣ, чтобы понять общій единодушный восторгъ всѣхъ ея жителей. Мы радуемся и гордимся, ибо мы понимаемъ, что Государь, прибывъ сюда Самъ съ избраннымъ женихомъ, хотѣлъ, такъ сказать, усвоить Его Россіи. О! какъ Она молодъ, прекрасна, строена и пріятлива! Всѣ взоры обращались на Него, когда Она шель везла Государя изъ Дворца въ Успенскій Соборъ; Она видѣла, кѣмъ охраняется Русскій Царь, видѣла, какъ народъ толпился около Него, какими радостными сопровождать Его восклицаніями, видѣла общую, непритворную любовь, вѣрно была оную тронуть и нѣжно возлюбилъ новое Свое Отечество, какъ оно возлюбило Его. Чествованіе Имъ Креста Господня, къ коему, Она приложился вслѣдъ за Цомазанникомъ, безъ сомнѣнія привлекло свыше благословеніе Господне. Таковы плоды нынѣшняго появленія Государя нашего въ первопрестольномъ Его градѣ; возвышенное Его сердце щедро наградило за оказанную намъ милость.

Второй разъ имѣли мы счастье видѣть Государя вечеромъ въ театрѣ. Его Величества не было еще въ Москвѣ, а всѣ ложи и мѣста были уже взяты заранее. Театръ не могъ бы вмѣстить одного лишняго человѣка. Ложи были наполнены особами высшаго общества, а первые ряды креселъ были заняты Генералами, Сенаторами и главнѣйшими здѣшними сановниками. Въ половинѣ осьмага часа, началось представленіе оперы *Аскольдова Могила*. Государь вошелъ въ ложу Свою въ половинѣ перваго акта. Какъ описать чувства наши при появленіи Высочайшаго лица и сопровождавшаго Его прекраснаго юноши? Всѣ встали, и представленіе было прервано раздавшимися повсюду громогласными ура! Государь поклонился, и ура! пакы повторились. Въ ту минуту план хоры насѣлъ; оны были прерваны всеобщими кликами: „*Боже, Царя Храни!*“ Оркестръ заигралъ любимый народный гимнъ; всѣ зрители съ умилеіемъ слушали, обращая взоры свои, на Императорскую ложу, и когда вторично пропѣть былъ народный гимнъ, то Его Императорское Величество изволилъ опять встать, и принять съ видимымъ удовольствіемъ изъявленіе преданности къ Нему Московскихъ жителей.

Вечеръ сей не изгладится никогда изъ памяти нашей. Онъ соответствовалъ совершенно тому, что происходило поутру во дворцѣ, на площади и въ соборѣ. Тотъ же былъ Государь, тѣ же подданные!
(А. В.)

Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Владимира третьей степени*: заслуженный Профессоръ Виленской Медико-Хирургической Академіи, Докторъ Медицины и Хирургіи *Мяновскій*; Членъ Бенефициальной Коммиссіи, Офиціалъ Виленской Римско-Католической Епархіи, наименованный Епископомъ *Іоаннъ Цывинскій*; — *Ордена Св. Анны, второй степени, Императорскою Короною украшеннаго*: Казначей Временной Коммиссіи о бенефициальныхъ имѣніяхъ Виленской Римско-Католической Духовной Академіи, седьмаго класса *Родзевичъ*; Евангелическо-Реформатскій Генералъ Суперъ-Интендентъ и бывший Вице-Президентъ Виленской Реформатской Коллегіи *Анашевскій*.

(Р. Ин.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, согласно представленію его Г. Министра Юстиціи, въ 1-й день сего Ноября Высочайше повелѣть соизволилъ: Прокурора Радзивилловской Коммиссіи, Титулярнаго Советника *Селезнева* произвестъ, за выслугу лѣтъ, въ Коллежскіе Ассесоры, съ слѣдующимъ по закону старшинствомъ.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 29-й день минушаго Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Анны*: въ награду отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ ими при усмирении, въ 1837 году, мятежниковъ въ Кубанской провинціи, — *третьей степени, съ бантомъ*: Донскаго Казачьяго Н. 22-го полка Есаулъ *Студеникинъ*, и Полтавскаго пѣхотнаго полка Штабсъ-Капитанъ *Временецкій*; — *четвертой сте-*

коча того, котóму бѣдзіему винни радóсć zachowania w Rosyi wszystkim nam drogiej WIELKIEJ XIĘŻNICZKI? Azaliż nie wiemy wszyscy, jak gorąco ONA kocha i Swoję Ojczyznę i Najjaśniejszych Swych Rodziców? W tych słowach zawiera się rękojmią szczęśliwości tego związku, przygotowywanego pieczołowitością najczulszego Ojca.

Trzeba byдź w Moskwie, ażeby pojąć powszechnę, jednomyślnę uniesienie wszystkich jej mieszkańców. To nas napełnia radością i dumą, pojmujemy bowiem, że MONARCHA, przybywszy tu Sam z wybranym oblubieńcem, chciał, że tak powiemy, przyswoić Go Rosyi. O! jak On młody, śliczny, przystojny i uprzejmy! Wszystkich oczy zwracały się na Niego, wtenczas, kiedy siedł obok MONARCHY z Pałacu do Soboru Wniebowzięcia; widział On, kim się ochrania MONARCHA Rosyjski, widział, jak się lud tłumnie około Niego gromadził, jak radośnemi przeprowadzał Go okrzykami, widział powszechną, nie udaną miłość, ona go zapewne poruszyła i czule pokochała nową Swą Ojczyznę, tak, jak ona Go polubiła. Oddana przezeń cześć Krzyżowi Pańskiemu, który ucałował tuż po Pomazańcu, zjednała bez wątpienia błogostawieństwo Najwyższego Takie są owoce ukazania się naszego MONARCHY w pierwszym Jego stolicy grodzie; wzniosłe Jego serce hojnie zostało nagrodzone za okazaną nam łaskę.

Drugi raz mieliśmy szczęście widzieć MONARCHĘ wieczorem w teatrze. Niebyło jeszcze w Moskwie Najjaśniejszego CESARZA Jego Mości, a wszystkie loże i miejsca były już wcześniej zajęte. Teatr nie mógłby pomieścić ani jednej więcej osoby. Loże były napełnione osobami wyższej publiczności, a pierwsze rzędy krzesel zajmowali Jenerałowie, Senatorowie i przedniejsi tu urzędnicy. O godzinie pół do ósmej, zaczęło się wystawienie opery *Grób Askalda*. CESARZ Jego Mość wszedł do swej loży w połowie aktu pierwszego. Jakże opisać uczucia nasze za ukazaniem się Najwyższej Osoby i towarzyszącego Mu prześlicznego młodziana? Wszyscy powstali, a przedstawienie zostało przzerwane rozlegającemi się zewsząd grzmiącymi okrzykami ура! CESARZ Jego Mość uklonił się, ура! znowu powtórzono. W tej chwili chory śpiewały na scenie; przzerwane powszechnymi okrzykami: „*Boże, Króla zachowaj!*“ Orkiestra zagrała ulubiony hymn narodowy; wszyscy spektatorowie z rozrzewnieniem słuchali, zwracając oczy na lożę CESARSKĄ i kiedy powtórnie prześpiewano hymn narodowy, Jego CESARSKA Mość raczył znowu powstać, i z widocznym zadowoleniem przycją wynurzenie poświęcenia się ku Niemu mieszkańców Moskwy.

Wieczór ten nie zagadzi się nigdy w pamięci naszej. Był on zupełnie odpowiedni temu, co się zrana odbywało w Pałacu, na placu i w Soborze. Tenże był MONARCHA, ciż poddani. A. W. (P. P.)

Przez Najwyższe Imienne Ukazy do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: *Orderu Sw. Włodzimierza trzeciego stopnia*: Radzca Stanu; wysłużony Professor Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, D-ktor Medycyny i Chirurgii *Mianowski*; Członek Beneficyjalnej Kommissyi Officyał Wileńskiej Rymско-Katolickiej Dyecezyi, Nominat-Biskup *Jan Cywiński*; — *Orderu Sw. Anny 2-go stopnia Cesarską Koroną ozdobionego*: Kassyer Czasowej Kommissyi majątkow Beneficyjalnych Wileńskiej Rzymско-Katolickiej Duchownej Akademii, siódmej klasy *Rodziewicz*; Ewangelicko-Reformowany Super-Intendent Jenerałny i były Vice-Prezydent Wileńskiego Reformowanego Kollegium *Anaszewski*. (R. In.)

— CESARZ Jego Mość, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Sprawiedliwości, w dniu 1-m terażniejszego Listopada, Najwyżej rozkazać raczył: Prokurora Radziwiłłowskiej Kommissyi, Radzcę Honorowego *Selęzniewa* podnieść, za wystugę lat, na Assesora Kollegialnego, z należytým podług ustaw starszeństwem.

(G. S. P.)

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, 29-go zeszłego Października, Najłaskawiej mianowani Kawalerami *Orderu Sw. Anny*; w nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych przez nich przy śmierzeniu, w roku 1837, buntowników w prowincyi Kubańskiej, — *trzeciego stopnia z kokardą*: E-saul 22-go Dońskiego półku Kozackiego *Studenikin* i Sztab-Kapitan Potawskiego półku pieszego *Kremienicki*; — *czwartego*

пени, съ надписью: за храбрость: Грузинскаго Линейнаго N. 9-го баталіона: Подпоручикъ Николаевъ и Прапорщикъ Дмитревскій и Русановъ.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава: минушаго Октября въ 28-й день, въ воздаяніе отличныхъ трудовъ, Министромъ Народнаго Просвѣщенія засвидѣтельствованныхъ и Комитетомъ Министровъ одобренныхъ — четвертой степени, состоявшей при бывшемъ Строительномъ при Московскомъ Университетѣ Комитетѣ, Чиновникъ 9-го класса Дерюгинъ; въ 29-й день, въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ при усмирении, въ 1837 году, мятежниковъ въ Кубанской провинціи, — четвертой степени, Грузинскаго Линейнаго N. 9-го баталіона Поручикъ Шульженко. (Рус. Ин.)

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 2 Ноября, Директоръ Войскаго Училища Сибирскаго Линейнаго Казачьяго войска, состоящій по Кавалеріи Полковникъ Черкасовъ 1-й, увольняется отъ службы, за болѣзнію, Генерал-Майоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6 Декабря 1827 года. — Умершій, Комендантъ Эриванской крѣпости, Полковникъ Николаевъ 2-й, исключается изъ списковъ. (Сиб. В.)

— Государственный Советъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о помѣщичьихъ крестьянахъ Западныхъ Губерній, отправляющихся для работъ въ Данцигъ и признавая въ полной мѣрѣ необходимость положить преграду злоупотребленіямъ, замѣченнымъ въ сихъ Губерніяхъ, по отдачѣ помѣщичьихъ крестьянъ для сплава судовъ къ заграничнымъ портамъ, — мнѣніемъ положилъ: по Высочайшемъ утвержденіи правилъ, на сей предметъ составленныхъ, предоставить ему Г. Министру привести ихъ въ исполненіе по всемъ Западныхъ Губерніяхъ, не исключая и двухъ Бѣлорусскихъ, тѣмъ же порядкомъ, которымъ въ 1835 году предписано было въ руководство положеніе о наймѣ крестьянъ Бѣлорусскихъ въ внутреннюю работу.

Сии правила и мнѣніе Государственнаго Совета въ 12 день сего Октября удостоены Высочайшаго утвержденія. (Опб. 18 Октября 1838 года.)

На спискѣ написано: Высочайше утверждены въ Царскомъ Селѣ 12 Октября 1838 года. Сгасъ-Секретарь Баронъ М. Корфъ.

Правила, на основаніи коихъ помѣщичьи крестьяне Западныхъ Губерній, могутъ быть отдаваемы, по найму для сплава товаровъ въ Данцигъ Кенигсбергъ и Торнъ.

Въ Западныхъ Губерніяхъ, гдѣ издавна существуетъ обычай отдавать помѣщичьихъ крестьянъ въ наемъ по контрактамъ для сплава въ заграничные порты, наемъ сей отнынѣ имѣть быть производимъ на слѣдующихъ основаніяхъ.

1) Помѣщики могутъ отдавать крестьянъ своихъ въ наемъ по контракту не болѣе половины работниковъ мужскаго пола изъ каждаго семейства, съ тѣмъ, чтобы по крайней мѣрѣ таковая же половина, оставалась въ семействѣ на мѣстѣ жительства.

2) При назначеніи крестьянъ для найма на суда, наблюдать:

а) Чтобы ни одно семейство не оставалось безъ работника, а много-семейныя безъ половины работниковъ.

б) Чтобы назначаемые были не моложе 20 и не старше 48 лѣтъ.

в) Чтобы они были въ здоровомъ состояніи и не увѣчны.

г) Чтобы подрядчики были не изъ Евреевъ.

3) При отдачѣ крестьянъ въ наемъ по контрактамъ, помѣщикъ обязывается:

а) Внести за нихъ самихъ и ихъ семейства казенныя подати, сколько слѣдуетъ за текущій годъ.

б) Взять для нихъ установленные паспорта изъ Уезднаго Казначейства.

в) Назначить при нихъ Старосту, или особаго прикащика. Если суда, на которыя они назначены, пойдутъ въ путь не въ одинъ день, то на каждомъ транспортѣ долженъ быть особый Староста или прикащикъ.

г) Вручить Старостѣ или прикащику списокъ съ показаніемъ въ немъ, имени каждаго крестьянина и занимаемой имъ на суднѣ должности.

д) Наблюдать, чтобы они были снабжены прилично крестьянскою одеждою и обувью.

е) Обезпечить ихъ продовольствіе во время пути, на мѣстѣ доставки въ томъ портѣ, въ который

тего стопня, з надписемъ: за валецнось: Грузійскаго N. 9-го баталіону линіеваго: Подпоручникъ Никотажевъ и Чоразовіе Дмитревскій и Русановъ.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, Najłaskawiej mianowan Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława: 28-go zesłtego Października, w nagrodę odznaczających się prac, przez Ministra Narodowego Oświecenia zaświadczonych i przez Komitet Ministrów uznanych, — czwartego stopnia, znajdujących się przy byłym Budowniczym Komitecie przy Uniwersytecie Moskiewskim, Urzędnik 9-ej klasy Deriugin; 29-go, w nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych przy uśmierzeniu, w roku 1837, buntowników w prowincyi Kubańskiej, — czwartego stopnia, Porucznik Gruzjijskiego N. 9-go batalionu Liniewego Szulżenko. (R. I.)

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 2-go Listopada, Dyrektor Wojskowej szkoły Sybirskiego Liniewego Wojska Kozackiego, liczący się w Kawaleryi Półkownik Czerkasow 1 szy, uwolniony ze służby, z przyczyny choroby, wrandze Jenerał-Majora, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług Ustawy 6-go Grudnia 1827 roku. — Zmarły Komendant twierdzy Erywańskiej, Półkownik Nikotajew 2-gi, wykreślony z listy rang. (G.S.P.)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Pow szechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Pa na Ministra Spraw Wewnętrznych, o poddanych obywatelskich Gubernij Zachodnich, udających się na roboty do Gdańska i w zupełności uznając konieczność położenia końca nadużyciom, w tych guberniach dostrzeżonym, względnie dawania włościan obywatelskich dla spławiania statków do portów zagranicznych, — przez opinią postanowiła: po najwyższém utwierdzeniu prawideł, na ten przedmiot ułożonych, polecieć Panu Ministrowi Spraw Wewnętrznych przyprowadzić je do skutku we wszystkich Guberniach Zachodnich, nie wyłączając i dwóch Białoruskich, tymże porządkiem, jakim w roku 1835 podane było za przewodnictwem postanowienie o najmowaniu włościan Białoruskich do robot wewnątrznych.

Te prawidła i Opinia Rady Państwa, Najwyżej zostały utwierdzone dnia 12-go/terazniejszego Października. (Op. prezy R. S. 18 Paździer. 1838 r.)

Na autentyku napisano: Najwyżej utwierdzone w Carsk ém-Siele 12-go Października 1838 roku. Sekretarz Stanu Baron M. Korf.

Prawidła, na osnovie których włościanie obywatelscy Gubernij Zachodnich, mogą być dawani w najem, dla spławu towarów do Gdańska, Królewca i Torunia.

W Guberniach Zachodnich, gdzie oddawna istnieje zwyczaj dawania włościan obywatelskich w najem za kontraktami dla spławu do portów zagranicznych, najęcie to ma się odtąd czynić na zasadach następujących:

1. Obywatele mogą dawać włościan swoich w najem za kontraktem nie więcej nad połowę robotników płci męskiej z kaźdego domu, z warunkiem, ażeby przynajmniej takż połowa, zostawała w domu na miejscu zamieszkania.

2. Przy назначeniu włościan w najem na statki przestrzegać:

a) Ażeby żaden dom nie zostawał bez robotnika, a siemieniste bez połowy robotników.

b) Ażeby назначани были не młodші od lat 20 i nie starai nad lat 48.

c) Ażeby были zdrowi i nie kalecy.

d) Ażeby podradczykami nie были Żydzi.

3. Przy oddaniu włościan w najem za kontraktami, obywatel jest obowiązany:

a) Wnieść za nich samych i ich rodziny skarbowe podatki, ile wypada za rok bieżący.

b) Wziąć dla nich ustanowione pasporta z Podskarbstwa Powiatowego.

c) Naznaczyć przy nich Starostę, albo osobnego przykaszczyka. Jeżeli statki, do których są назначени, wyjdą w drogę nie w jednym dniu, tedy przy kaźdym transporcie powinien być osobny Starosta lub przykaszczyk.

d) Wręczyć Staroście lub przykaszczykowi spis z wyrażeniem w nim, imienia kaźdego włościanina i zajmowanego przezeń na statku obowiązku.

e) Dopilnować, ażeby byli opatrzeni w stosowną włościanską odzież i obuwie.

f) Zapewnić im żywność w czasie drogi, na miejscu dostawy w tym porcie, do którego statki są przeznaczane.

суда назначены, и въ обратномъ слѣдованіи въ свои дома.

ж) Условиться съ подрядчикомъ о родѣ работы каждаго на суднѣ.

з) Назначить имъ награду или денежную дачу.

и) Заключить на все то въ узаконенной формѣ контрактъ.

4) Назначенный при крестьянахъ Староста или прикащикъ наблюдаетъ, чтобы они во время пути никуда не отлучались; на судахъ и на мѣстѣ доставки работали, согласно заключенному контракту, не нуждались въ продовольствіи и одеждѣ; получали исправно опредѣленные имъ въ награду деньги, (въ ст. 9 ниже означенныя) и не терпѣли ни отъ кого притѣсненій и обидъ. Въ случаѣ же неповиновенія, или безпорядковъ со стороны крестьянъ и наносимыхъ имъ обидъ, онъ обязанъ обращаться съ жалобами внутри Россіи къ мѣстному Начальству, а за границею къ Россійскому Консулу въ томъ портѣ, куда судно назначено.

5) Одежда и обувь крестьянъ, нанимающихся въ работу по контракту, должны быть приличныя по времени года. Помѣщикъ долженъ принять мѣры и наблюсти, дабы они не терпѣли въ ней нужды, ни при слѣдованіи на суда, ни во время сплава и при возвращеніи въ свои жилища.

6) Для продовольствія крестьянъ полагается на каждаго въ день не мѣше трехъ фунтовъ хороша выпеченнаго ржанаго хлѣба, съ достаточнымъ количествомъ соли, и два раза въ день похлебка, состоящая изъ жидкой каша или щей съ саломъ, или постнымъ масломъ; въ воскресные же и праздничныя дни мясная или рыбная порція по одному фунту на чело-вѣка.

7) Если мѣсто, гдѣ находятся суда, слѣдующія въ путь, отдалено отъ мѣста жительства крестьянъ, то для слѣдованія туда имъ назначается достаточное время, полагая не болѣе 25 вѣрствъ въ день, съ рѣдкимъ черезъ каждыя четыре дня, въ пятый, а по прибытіи на мѣсто дается одинъ или два дня для отдыха, суда по разстоянію. Тотъ же расчетъ времени ихъ слѣдованія соблюдается на обратномъ ихъ пути отъ мѣста доставки въ свои дома.

8) Изъ денегъ, условленныхъ за каждаго крестьянина, отдѣляется въ его пользу ежемѣсячно отъ 2-хъ до 3-хъ рублей, смотря по должности каждаго на судахъ.

Платежъ денегъ, слѣдующихъ помѣщику, зависитъ отъ условій его съ подрядчикомъ; выдача же денегъ слѣдующихъ крестьянамъ, должна производиться ежемѣсячно прямо отъ подрядчика самимъ крестьянамъ, при Старостѣ или прикащикѣ, безъ малѣйшаго удержанія.

9) Въ контрактѣ, заключаемомъ съ подрядчикомъ на отдачу крестьянъ по найму для сплава судовъ, должны быть непременно означены: а) родъ работы каждаго на суднѣ; б) мѣсто, куда назначено судно; в) какаго лица должна производиться рабочимъ, и кто принимаетъ на себя доставленіе оной; г.) кто обязывается снабжать рабочихъ одеждою и обувью, въ случаѣ недостатка оной; д.) кто долженъ призрѣвать ихъ въ болѣзни, и е) по сколько выдавать ежемѣсячно рабочимъ денегъ въ собственную ихъ пользу. Безъ означенія въ контрактѣ всего вышеупомянутого, оный не можетъ быть заключенъ.

10) Заключенные на семь основаній контракты представляются для засвидѣтельствованія, въ мѣстный Узднй Судъ. При контрактѣ должна быть представлена подписка помѣщика, въ томъ, что онъ на все время отлучки отъ мѣста жительства отпускаемыхъ по найму въ работу крестьянъ, принявъ закономъ предписанныя мѣры, посредствомъ подрядчика, или назначеннаго при крестьянахъ старосты или прикащика, доставлять имъ надлежащее продовольствіе, одежду и обувь, и что въ случаѣ неисполненія сего, обязуется отвѣтствовать по закону. Безъ такой подписки контрактъ не можетъ быть принятъ къ засвидѣтельствованію.

11) Управляющіе имѣніями или повѣренныя могутъ на семь основаній отдавать крестьянъ, по найму, для сплава судовъ, тогда только, когда они именно уполномочены на то особыми довѣренностями отъ помѣщиковъ. Но въ такомъ случаѣ означенная выше сего отвѣтственность остается на помѣщикѣ.

12) Въ случаѣ, когда крестьяне будутъ уклоняться отъ работы или производить оную небрежно, подрядчикъ обязанъ объявить о томъ назначенному при нихъ старостѣ или прикащику, и если онъ не привудитъ ихъ къ прилежнѣйшей работѣ, то жаловаться мѣстному Начальству или Консулу. Но подрядчику строжайше запрещается наказывать ихъ самому, или прекращать имъ продовольствіе.

13) Если во время слѣдованія крестьянъ на су-

днѣ, и идѣ на поврѣтъ до домовъ.

г) Умѣть себѣ зъ подрядчикомъ о родзaju работы каждаго на статку.

h) Назначыть имъ награду или заплату пенизную.

i) На то wszystko zawrzeć kontrakt w formie prawem przepisanej.

4. Naznaczony przy włościanach Starosta lub przykaszczyk pilnuje, ażeby oni w czasie drogi nigdzie się nie odłączali; na statku i na miejscu dostawy pracowali, podług zawartego kontraktu; nie doświadczali niedostatku w żywności i odzieży; regularnie otrzymywali wyznaczone im w nagrodę pieniądze, (w 9-m artykule niżej tu oznaczone) i od nikogo nie doznawali ucisku i krzywdy. W zdarzeniu zaś nieposłuszeństwa, albo nieporządków ze strony włościan i krzywd im zrzadzanych, obowiązany jest starosta udawać się z zażaleniem wewnątrz Rosyi do Zwierzchności miejscowej, a za granicą do Konsula Rosyjskiego w tym porcie, dokąd statek przeznaczony.

5) Odzież i obówie włościan, najmujących się na roboty za kontraktem, powinny być stosowne do pory roku. Obywatel powinien przedsięwziąć środki i dopilnować, ażeby nie cierpieli w niej niedostatku, ani idąc na statki, ani w czasie spławu i w powrocie do swych mieszkań.

6. Na żywność włościanom przeznaczają się na каждаго на dzień nie mniej nad trzy funty dobrze wypieczonego chleba żytniego, z dostateczną ilością soli, i dwa razy na dzień potrawy, składającej się z kaszy rzadkiej lub warzywa ze słoniną, albo z olejem; a w dni niedzielne i świąteczne porcja mięsa lub ryby po jednym funcie na osobę.

7. Jeżeli miejsce, gdzie się znajdują statki, w drogę idące, oddalone jest od miejsca zamieszkania włościan, tedy dla ісція tam naznacza się im czas dostateczny, kładąc nie więcej nad 25 wiorst na dzień, z całodziennym odpoczynkiem co 4 dni, w piątym, a po przybyciu na miejsce daje się jeden lub dwa dni, dla wypocznienia, miarkując po odległości. Tenże podział czasu ісція ich zachowuje się w czasie ich powrotu z miejsca dostawy do swych domów.

8) Z pieniędzy, za каждаго włościanina umówionych, oddziela się dla niego co miesiąc od 2-х до 3-х rubli, stosownie do obowiązku каждаго на statkach.

Платеніе пенизды, оывателови налезających, zależy od jego umowy z podradczykiem; wyданіе zaś пенизды, włościanom налезających, powinno się nskutecznie co miesiąc prosto od podradczyka samym włościanom, w obecności Starosty lub przykaszczyka, bez najmniejszego zatrzymania.

9. W kontrakcie, zawieranym z podradczykiem na oddanie włościan w najem dla spławu statków, powinny być koniecznie opisane: a) rodzaj roboty каждаго на statku; b) miejsce, dokąd statek jest przeznaczony; c) jaki ma być pokarm robotnikom dawany, i kto przyjmuje na siebie dostarczenie żywności; d) kto obowiązuje się opatrywać robotników odzieżą i obówiami, w razie ich niedostatku; e) kto powinien opatrywać ich w chorobie, i f) po ile wydawać co miesiąc robotnikom пенизды на własny ich użytek. Bez opisanія w kontrakcie wszystkiego tego, co wyżej wyrażono, nie może być kontrakt zawartym.

10. Zawarte na tej osnowie kontrakta, przedstawiają się na zaświadczenie do miejscowego Sądu Powiatowego. Przy kontrakcie powinien być załączony rewers оыwatela, na to, iż on na cały czas odłączenia od miejsca zamieszkania uwolnionych w najem do robot włościan, przedsięwziął prawem przepisane środki, za pośrednictwem podradczyka, albo naznaczonego przy włościanach starosty lub przykaszczyka, dostarczać im należyтą żywność, odzież i obówie, i że w razie niewypełnienia tego, obowiązuje się odpowiadać podług prawa. Bez takiego rewersu kontrakt nie może być przyjęty do zaświadczenia.

11. Zarządzający majątkami lub plenipotenci mogą na tej osnowie dawać włościan w najem, dla spławu statków, wteczas tylko, kiedy będą mianowicie аpełномочieni на то przez osobne plenipotencye od оыwateli. Ale w takim razie wyrażona wyżej odpowiedzialność pozostaje на оыwatela.

12. W razie, jeżeli włościanie będą unikali robot albo wykonywać ją niedbale, podradczyk obowiązany jest objawić o тѣмъ назначенному przy nich Starostie lub przykaszczykowi, a jeżeli ten nie przymusi ich do roboty pilniejszej, tedy skarżyć się Zwierzchności miejscowej lub Konsulowi. Ale najsurowiej zabrania się podradczykowi karać ich samemu, albo przerywać dawanie im żywności.

13. Jeżeli w czasie ісція włościan на statki, albo

да, или во время сплава судовъ внутри Россіи, или при возвратѣ крестьянъ изъ — за границы принесены будутъ, гдѣ либо, Градской или Земской Полиціи жалобы, что крестьяне не получаютъ условленнаго продовольствія, или не имѣютъ надлежащей одежды, то Полиція побуждаетъ назначеннаго при крестьянахъ старосту или прикащика немедленно удовлетворить крестьянъ, и въ то же время доносить своему Начальству, которое сообщаетъ о томъ мѣстному Губернскому Начальству того помѣщика, коему принадлежатъ крестьяне, для поступленія съ нимъ согласно данной подпискѣ.

14) По приходѣ судовъ въ назначенный портъ, не далее какъ на другой день, прикащикъ или староста, при рабочихъ находящійся, а равно шкиперъ судна предъявляютъ Консульству списокъ людей, прибывшихъ на судно или въ транспортъ.

15) Консуль лично удостоверяется по сему списку въ числѣ людей и спрашиваетъ ихъ: всели ли они удовлетворены во сему положенію? Въ случаѣ сиречь жалобъ, онъ побуждаетъ подрядчика немедленно ихъ удовлетворить.

16) Въ портъ, куда прибудетъ по назначенію своему судно, крестьяне на въ какомъ случаѣ не могутъ быть удерживаемы более двухъ недель.

17) При обратномъ отъѣздѣ Консуль явевъ удостоверяется личнымъ разспросомъ: получили ли они все, что имъ слѣдовало, какъ во время пребыванія въ портъ, такъ и на возвратный путь? затѣмъ возвращаетъ прикащику или старостѣ списокъ, при которомъ они прибыли, и обязываетъ его во время пути имѣть надзоръ, чтобы крестьяне шли въ парти, не разлучаясь, и не дѣлали по дорогѣ никакихъ безпорядковъ.

18) Въ случаѣ неисполненія со стороны подрядчика какого либо изъ предписанныхъ выше въ статьяхъ 15, 16 и 17 правилъ относительно продовольствія, Консуль можетъ выдавать имъ на счетъ его деньги, въ количествѣ, установленномъ Св. Зак. Устава для Россійскихъ Консуловъ въ Европѣ и Америкѣ (Т. XI), въ ст. 1560. О каждомъ случаѣ небреженія подрядчика въ обязанностяхъ его относительно крестьянъ, онъ уведомляетъ мѣстное Начальство той Губерніи, откуда они наняты.

19) Заключенный контрактъ съ подрядчикомъ не можетъ сей послѣдній предавать другому; ибо помѣщикъ можетъ вѣрить крестьянъ своихъ только лицу, ему известному.

Подписаль: З. Предсѣдателя Государственнаго Совета *Графъ Литта*.

Сверилъ: въ Должности Государственнаго Секретаря. Статсъ-Секретарь *М. Корфъ*.

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Его Императорское Величество, по представленію его Министра и положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 11 день истекшаго Октября: дозволить Евреямъ, имѣющимъ дипломы отъ нашихъ Академій и Университетовъ на званіе Лекарей и Докторовъ медицины, поступать въ Государственную службу по Медицинской части во всѣхъ Новороссійскихъ Губерніяхъ и Бессарабской Области, гдѣ только дозволено имъ имѣть постоянное жительство, на правахъ, изображенныхъ въ положеніи о Евреяхъ, Высочайше утвержденномъ 13 го Апрѣля 1835 года. (По 1-му Департаменту. (Опубл. 9-го Ноября 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ о приѣмѣ въ залогъ по откупамъ билетовъ Банковъхъ установленію по доверенностямъ вкладчиковъ. Приказали: Согласно отзыву Г. Статсъ-Секретаря Вилламова, приѣмъ въ залогъ билетовъ Сохранныхъ Казенъ по однимъ доверенностямъ вкладчиковъ, безъ бланковыхъ, или передаточныхъ надписей, допустить, съ тѣмъ однако же, если въ сихъ доверенностяхъ, сверхъ полномочія представлять въ залогъ билеты (означаемыя но N., сроку и суммѣ) будетъ заключаться положительно согласіе на выдачу по сему билетамъ капитала и процентовъ въ случаѣ неисправности поставщиковъ, или откупщиковъ въ принятой ими обязанности и чтобы въ такомъ случаѣ, при требованіи по билету денегъ, была присылаема въ Опекунскій Советъ подлинная, на изъясненіи основаніи составленная, доверенность вкладчика. (Опубл. 5 Ноября 1838 года.)

Двора Его Императорскаго Величества Оберъ-Гормейстеръ и Кавалеръ разныхъ Россійскихъ и иностранныхъ ордемовъ, Кирило Александровичъ *Нарышкинъ*, скончался 26-го Октября, на южномъ берегу Крыма, послѣ кратковременной болѣзни. (О.В.)

въ время сплава стокъ вewnątrz Россіи, lub przy powracaniu włościan z za granicy zanesione będą, gdziekolwiek, do Miejskiej lub Ziemskiej Policji, skargi, że włościanie nie otrzymują umówionej żywności, albo nie mają należytego odzienia, tedy Policja zmusza назначенного przy włościanach starostę lub przykaszczyka, а żeby niezwłocznie zaspokoić włościan, i w tymże czasie donosi swojej Zwierzchności, która udziela o tém miejscowej Gubernialnej Zwierzchności tego obywatela, do którego należą włościanie, dla postąpienia z nim według danego rewersu.

14. Po przybyciu statków do portu przeznaczanego, nie dalej, jak nazajutrz, przykaszczyk lub starosta, przy robotnikach znajdujący się, również szypier statku podają Konsulatowi spis ludzi, przybyłych na statku lub w transporcie.

15. Konsul osobiście przekonywa się, podług tego spisu o potrzebie osób i zapytuje ich: czy we wszystkiem byli zaspokojeni podług tej ustawy? W razie słusznych zażaleń, zmusza podradczyka niezwłocznie do ich zaspokojenia.

16. W porcie, do którego przybędą przeznaczone t-m statki, włościanie w żadnym razie nie mogą być zatrzymani dłużej nad dwa tygodnie.

17. Przy odchodzeniu n- powrót Konsul znowu przekonywa się zapytując osobiście: czy wszystko otrzymali, co im należało, tak w czasie pobytu w porcie, jako i na podróż powrotną? potem oddaje przykaszczykowi lub staroście spis, za którym oni przybyli, i obowiązuje go w czasie podróży mieć dozór, а żeby włościanie szli w partyi, nie rozłączając się, i nie robili po drodze żadnych nieporządków.

18. W razie niewypełnienia ze strony podradczyka któregokolwiek z przepisanych wyżej w artykułach 15, 16 i 17-m prawideł względem żywności, Konsul może im wyładować na jego rachunek pieniądze, w ilości, ustanowionej w Połączeniu Praw Ustawy dla Rossyjskich Konułów w Europie i Ameryce (T. XI), w artykule 1560. O każdym zdarzeniu nieakuratności podradczyka w jego obowiązkach względnie włościan, uwiadamia on Zwierzchność miejscową tej Gubernii, z której są oni należący.

19. Zawartego kontraktu z podradczykiem nie może ten ostatni przelewać drugiemu; gdyż obywatel może powieścić swoich włościan tylko osobie, jemu wiadomej.

Podpisał: Za Prezydenta Rady Państwa *Hrabia Litla*.

Sprawdzał: w obowiązku Sekretarza Państwa, Sekretarz Stanu *M. Korf*.

— Wedle Ukazu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat słuchali raportu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że JEGO CESARSKA MOŚĆ, po przedstawieniu tegoż P. Ministra i po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 11-m zeszłego Października Najwyżej rozkazać raczył: dozwolnić żydom, mającym dyplomata naszych Akademij i Uniwersytetów na stopień Lekarzów i Doktorów Medycyny, wchodzić do służby Państwa w wydziale Medycznym we wszystkich Guberniach Noworossyjskich i Obwodzie Bessarabskim, gdzie tylko dozwolono im mieć stałe zamieszkanie, na prawach, opisanych w Ustawie o żydach, Najwyżej utwierdzonej 13 Kwietnia 1835 roku. (Z 1-go Departamentu.) (Opb. 9-go Listopada 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu o przyjęciu na ewikcyę w odkupach biletów Ustanowień Bankowych na mocy plenipotencyi lokatorów. Rozkazał: Zgodnie z odezwą P. Sekretarza Stanu Willamowa, przyjmowanie na ewikcyę biletów kass Zschowawczych na mocy samych plenipotencyj lokatorów, bez napisów bl-ankowych czyli przelewnych, dozwolnić, z tѣm atoli, jeżeli w tych plenipotencyach, oprócz pełnomocnictwa dawania na ewikcyę biletów (z wyrażeniem N. terminu i summy), będzie się zawierało wyraźne zgodzenie się na wydanie za temi biletami kapitału i procentów w razie nieakuratności dostarczycieli, lub odkupników w przyjętym przez nich obowiązku, i żeby w takim razie, przy żądaniu na bilet pieniędzy, była przysyłana do Rady Opiekunczej autentyczna, na wyżej opisanej podstawie ułożona, plenipotencya lokatora. (Opubl. 5-go Listopada 1838 r.) (G. S.)

Wielki Mistrz Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI i Kawaler różnych Rossyjskich i zagranicznych ordrow, Cyrylli Aleksandrowicz *Naryszkin*, zakończył życie 26 Października, na południowym brzegu Krymu, po krótkiej chorobie. (G. O.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 19-го Ноября.

Опять отпущены значительныя суммы для приведенія въ надлежащее состояніе крѣпостей Оломунской и Коморнської. Существеннѣйшая цѣль этого есть защита Вѣны, подобно тому какъ съ запада Максимилианскія башни составляютъ оборону. Австрія во время мира превосходно умѣетъ поступать съ своими крѣпостями, на томъ основаніи, что кто жаждетъ мира, долженъ быть готовъ на войну. Въ Веронѣ занимаютъ еще огромными работами, испанская постройка въ Аихъ, въ южной Тироли совершена въ полной тишинѣ, и открыта долина близъ Линца, своими башнями сдѣлалась теперь Термопилами — еще только сѣверо-восточныя границы требуютъ защиты. Одишь Лембергъ неимѣетъ стратегическаго искусства, чтобы воспротивиться вооруженной силѣ.

Тріестъ, 18-го Октября.

Со стороны здѣшняго пароходнаго общества Австрійскихъ Лойдовъ, опять составленъ союзъ съ противоположными берегами, и кромѣ постояннаго судоходства въ Венекію, Левантъ и Далмацію, открыто еще четвертое сообщеніе съ Анконою. Отсель правильно каждыя восемь дней, пароходъ будетъ совершать плаваніе въ сей послѣдній городъ, и чрезъ два дня возвращаться оттуда въ Тріестъ. Для торговли и для путешественниковъ могутъ отъ сего произойти большія выгоды. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я

Парижъ, 21-го Ноября.

Парижскій Мониторъ содержитъ слѣдующее: „Имя человека столь несчастнымъ образомъ лишеннаго жизни при Тюльерійской рѣшеткѣ, уже извѣстно. Это былъ гренадеръ 58-го линейнаго полка по прозванію Николай Форъ, имѣющій 25 лѣтъ отъ роду, урожденный въ Вирмингъ въ Мертскомъ Департаментѣ, а теперь жительствовавшій въ Парижѣ у одного изъ своихъ родственниковъ. Когда Король узналъ, что отецъ этой несчастной жертвы живетъ въ бѣдности, велѣлъ немедленно отплатить ему 1000 фр. и назначилъ ему 300 фр. годичнаго пособія.“

— Г. Тьеръ вчера вечеромъ прибылъ въ Парижъ.

— На сегодняшней биржѣ слухи о Министерской перемѣнѣ имѣли весьма вредное дѣйствіе, на курсъ Французскихъ ассигнацій.

— *Journal du Commerce* полагаютъ, что можетъ извѣдывать съ нѣкоторою точностію, что Министерство издало приказаніе, на счетъ собранія на Белгійскихъ границахъ армейскаго корпуса въ 40,000 чел.

— Цѣна муки на этой недѣлѣ опять увеличилась 1 фр. и посему опасаются, чтобы цѣна хлѣба опять невозвысилась въ первой половинѣ Декабря.

— Полиція нѣсколько дней очень занята изслѣдованіями, производимыми въ слѣдствіе сообщеній, будто полученныхъ здѣсь изъ заграничья; арестованы многія лица, но по причинѣ сихъ мѣръ сохраняютъ величайшее молчаніе.

— Министерскіе Журналы опровергаютъ извѣстіе, будто между Адмиралами Галлуа и Стопфордомъ, произошли несогласія.

— По письмамъ изъ Алжира, Маршалу Клозедю данъ тамъ колонистами блистательный балъ, и что Маршала съ особеннымъ уваженіемъ принимаютъ тамошніе жители. О судьбѣ Абдель-Кадера ничего еще точно неизвѣстно, но пораженіе войска его при Анъ Мадагѣ, совершенно подтверждается.

24-го Ноября.

Многіе Журналы утверждаютъ, что Г. Тьеръ имѣлъ третью аудіенцію у Короля аудіенцію, которая съ 10 час. продолжалась до полночи. Министерскіе Журналы неувѣдомляютъ впрочемъ до сихъ поръ объ этой аудіенціи.

— Удивляются, что еще ни одинъ изъ Журналовъ ничего неувѣдомилъ о прибытіи Принца Жуанвильскаго къ Мексиканской блокирующей эскадрѣ, особенно когда извѣстно, что въ Тюльери получено уже нѣсколько отъ него депешей.

— Вчера въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ происходила конференція въ отношеніи Белгійскихъ обстоятельствъ. Лордъ Гренвиль и Г. Легонъ участвовали въ ней.

— На дняхъ будутъ производиться здѣсь первыя конференціи между Комиссарами назначенными Англією и Францією, чтобы заняться разсмотрѣніемъ

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 19-go Listopada.

Znowu assygnowano znaczne summy dla przyprawienia do należytogo stanu twierdz Ołomunieckiej i Komornieńskiej. Najbliższym tego celem jest zasłonięcie Wiednia, tak, jak od zachodu wieże Maxymiliańskie, mocną tworzą obronę. Austrya w czasie pokoju trafnie umie, co do twierdz swoich, korzystać z tej zasady: że, kto chce pokoju, powinien być do wojny uzbrojony. W Weronie pracują jeszcze około ogromnych robot. kolosalna budowa w Aicha w południowym Tyrolu, wzniosła się w zupełnej cichości, i otwarta dolina pod Linzem, przez swoje wieże, stała się teraz Termopilami—tylko jeszcze północno-wschodnie granice potrzebują obrony. Sam Lwów nie posiada dzieła strategicznego dla stawienia oporu sile zbrojnej.

Triest, 18 Listopada.

Ze strony tutejszego towarzystwa Lloydw Austriackich, żegluga parowej, znowu utworzony został nowy związek z przeciwnymi brzegami, dodając do regularnej żegluga do Wenecyi, Lewantu i Dalmacyi, czwartą do Ankony. Odtąd regularnie, co ośm dni, parochod wychodzić będzie do tego ostatniego miasta i we dwa dni potem ztamtąd powracać do Tryestu. Dla handlu i dla podróżnych mogą ztąd wielkie wyniknąć korzyści. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 21 Listopada.

W Monitorze Paryzkim czytamy, co następuje: „Imię osoby, która przy kratach Tuilleryjskich tak niešťęśliwym sposobem straciła życie, jest teraz wiadome. Był to grenadyer 58-go półku liniowego na urlopie; nazywał się Nikołaj Fohr, miał 25 lat wieku, rodem z Virming departamentu Meurthe i mieszkał w Paryżu u jednego ze swoich krewnych. Gdy Królowi doniesiono, że ojciec niešťęśliwej ofiary jest w nędzy, rozkazał natychmiast wypłacić mu 1,000 frank. i zapewnić rocznego wsparcia 300 fr.“

— P. Thiers wczora wieczorem przybył do Paryża.

— Na dzisiejszej giełdzie pogłoski o zmianie ministerjalnej, bardzo szkodliwe wywarły działanie na kurs papierów Francuzkich.

— *Journal du Commerce* rozumie, iż może z niejaką pewnością donieść, że Ministerjum wydało rozkazy, względem ściągnięcia 40,000 wojska na granicach Belgijskich.

— Cena mąki znowu się w tym tygodniu podniosła o jeden frank i dla tego lękają się, żeby znowu niepodrożał chleb na pierwszą połowę Grudnia.

— Policya od kilku dni żywo zajęta jest śledzeniami, które miały nastąpić skutkiem zawiadomienia, otrzymanego jakoby zza granicy. Wiele osób aresztowano, lecz o przyczynie tych środków najtębsze zachowuje się milczenie.

— Dzienniki ministerjalne zaprzeczają wiadomości, że pomiędzy Admiralami, Gallois i Stopford, zaszyły nieporozumienia.

— Podług listów z Algieru, koloniści wydali tam dla Marszałka Clauzel bal świetny, i że Marszałek z wielką uprzejmością przyjmowany jest przez tamocznych mieszkańców. O losie Abdel-Kadera, niewiadomy jeszcze nic bliższego, lecz porażka wojsk jego pod Ain Maïdah, potwierdza się zupełnie.

Dnia 24-go.

Rozmaite dzienniki zapewniają, że P. Thiers wczora wieczorem miał audyencyą prywatną u Króla, która od godz. 10 trwała do północy. Z resztą ministerjalne dzienniki nie o tem nie donoszą.

— Dziwią się, że żaden jeszcze dziennik nie doniósł o przybyciu Xięcia Joinville do Meksykańskiej eskadry blokującej, szczególnie, iż wiadomo, że w Tuilleryach otrzymano już ztamtąd od niego kilka depeszy.

— Wczora w Ministerjum Spraw Zewnętrznych odbywała się konferencya w sprawie Belgijskiej. Lord Granville i P. Lehon byli na niej obecni.

— W tych dniach mają się tu odbywać pierwsze konferencye pomiędzy kommissarzami, których mianowała Francya i Anglia do rozpatrzenia taryfy handlowej

торговаго тарифа. Членами Коммиссии со стороны Англии назначены Гг. Макъ-Грегоръ и Астонъ; со стороны Франціи Гг. Давидъ, Гретеренъ и Баронъ Фревилль.

— Маршалъ Клазелъ предполагаетъ послѣ краткаго пребыванія въ Алжирской провинціи, посѣтить еще провинцію Бонъ и потомъ возвратиться во Францію. Онъ къ здѣшнимъ нѣкоторымъ своимъ друзьямъ писалъ, что заблаговременно прибудетъ въ Парижъ, чтобы принять участіе въ преніяхъ объ адресѣ, въ отвѣтъ на тронную рѣчь. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, 23-го Ноября.

Вчера въ Иностранномъ Департаментѣ былъ большой кабинетный совѣтъ, продолжавшійся два часа, а сегодня происходилъ второй. Полагаютъ, что Белгійскія и Канадскія дѣла были предметомъ сихъ совѣщаній. Слухъ, что Парламентъ вскорѣ будетъ открытъ, объявленъ сегодня неосновательнымъ Министерскими Журналами; они утверждаютъ, что 4 ч. Декабря, онъ еще будетъ отсроченъ до обыкновеннаго времени открытія, т. е. до конца Января.

— Тунель подъ Темзою выдѣланъ уже теперь на 110 фут. отъ предѣловъ самой низкой высоты воды на сѣверной сторонѣ.

— *Morning Herald* уведомляетъ, что при дворѣ молча согласились неупоминать имени Дургамы. — На Лондонской биржѣ въ послѣдніе дни распространился слухъ, что Гр. Спенсеръ будетъ на слѣдникомъ Лорда Дургамы въ Канадѣ. *Courrier* хотя не указываетъ, изъ какого именно источника происходитъ этотъ слухъ, но полагаетъ, что невозможно найти способнѣшаго и болѣе удивляющаго всѣмъ партіямъ человека на этотъ постъ, какъ Гр. Спенсеръ.

— Извѣстія изъ Персіи опять возвысили, понизившіяся нѣсколько донесеніями изъ Канады, ассинаціи.

— На здѣшней биржѣ носится слухъ, что и Франція теперь по дѣлу Голландско-Белгійскаго вопроса, присоединилась къ четыремъ другимъ державамъ.

— Великобританскія Колоніи въ Западной Индіи, какъ извѣстно съ давняго уже времени почитаются истиннымъ гробомъ для Англійскихъ войскъ, и изъ опубликованнаго недавно извѣстія видно, что дѣйствіи тамошняго климата, столько еще пагубны, какъ и прежде было, ибо съ 1803 по 1836 годъ, умерло тамъ не мене 33,000 солдатъ отъ болезней. (A.P.S.Z.)

И с п а н я

(оъ Испанскихъ границъ)

Пишутъ изъ Байонны отъ 21 Ноября. „Два уже дня неприходитъ почта изъ Мадрита и посему кажется подтверждается, что Кабрера осадилъ дороги. — Одинъ путешественникъ изъ Сангандера сообщилъ извѣстіе, что войска Меривы въ Кастиліи вновь разбиты и что онъ съ остаткомъ своего корпуса, возвратился чрезъ Энкартаціонъ въ Бискаю. (A.P.S.Z.)

Н и д е р л а н д ы.

Гага, 20-го Ноября.

Третьяго дня во всемъ Государствѣ, торжественно праздновали 25-й годовщный день освобожденія Нидерландовъ отъ Французскаго ига. Въ тотъ же день подъ предсѣдательствомъ Короля была кабинетный совѣтъ.

Амстердамъ, 25-го Ноября.

Здѣшній Жур. *Avondbode*, въ письмѣ изъ Брюсселя отъ 22 ч. с. м., сообщаетъ между прочимъ слѣдующее. „Вчера вечеромъ очень поздно прібылъ сюда курьеръ изъ Парижа, доставившій весьма важныя депеши, касательно Голландско-Белгійскаго дѣла. Депеши эти немедленно поданы Королю Леопольду, когда онъ сидѣлъ еще у обѣда за столомъ. Содержаніе этихъ депешей будто произвело большое впечатлѣніе. Сегодня утромъ другой курьеръ отправленъ въ Лондонъ и въ 12 час. былъ Министерскій совѣтъ и еще въ 2 часа небылъ конченъ. Вчера вечеромъ прібывшій изъ Парижа курьеръ поручилъ приказаніе быть въ готовности, сегодня же съ депешами къ Королю Французовъ отправиться въ Парижъ.“ (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Брюссель, 24-го Ноября.

Въ продолженіи двохъ сутокъ, прібыли сюда три кабинетныхъ курьера; одинъ изъ Парижа отъ Г-на Легона доставилъ депеши къ Королю и къ

Членами Коммиссии со стороны Англии сѣ PP. Mac-Gregor i Asthon; ze strony Francyi PP. David, Greterin i Baron Freville.

— Marszałek Clauzel zamyśla po krótkim pobycie w prowincyi Algierskiej, odwiedzić jeszcze prowincyą Bonę i potem natychmiast powrócić do Francyi. Pisał on do kilku z tutejszych przyjaciół swoich, że dość wcześnie jeszcze przybędzie do Paryża, dla mienia udziału w rozprawach o adresie, w odpowiedzi na mowę tronową. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, дня 23-го Listopada.

Wczora w oddziale Spraw Zewnętrznych była wielka Rada Gabinetowa, która trwała dwie godziny, a dzisiaj ma się odbywać powtórna. Rozumieją, że sprawy Belgii i Kanady są przedmiotem tych narad. Ministerjalne dzienniki, pogłoskę o pretkiem otwarciu parlamentu ogłaszają za bezzasadną; upewniają zaś, że 4-go Grudnia odroczone jeszcze będzie do zwyczajnego czasu otwarcia, to jest: do końca Stycznia.

— Tunel pod Tamizą wyprowadzony już jest teraz na 110 stóp od kresu najniższej wysokości wody na stronie północnej.

— *Morning Herald* ma wiedzieć, że u dworu zgodzono się w imieniu niewymieniać imienia Durhama. — Na giełdzie Londyńskiej rozbiegła się w ostatnich dniach pogłoska, że Hrabia Spencer będzie następcą Lorda Durham w Kanadzie. *Courrier* chociaż nie zasada tej pogłoski na żadnym źródle autentycznym, rozumie jednak, że nikt zdatniejszy i wszystkim partiom lepiej dogadzającym niemoże być znaleziony na ten urząd, jak Hrabia Spencer.

— Wiadomości z Persyi znowu podniosły upadłe nieco przez doniesienia z Kanady papiery.

— Na tutejszej giełdzie biega pogłoska, że i Francya w kwestyi Hollendersko-Belgijskiej, przyłączyła się do innych czterech Mocarstw.

— Zachodnio Indyjskie Kolonie Brytanii Wielkiej, jak wiadomo, od dawnego czasu uważają się prawdziwym grobem dla wojsk Angielskich: z ogłoszonej bowiem wiadomości daje się postrzegać, że działania tamczego klimatu, również są jeszcze szkodliwe, jak dawniej, gdyż od roku 1803 do 1836 umarło tam Niemniej, jak 33,000 żołnierzy z chorób. (A.P.S.Z.)

Н и с з п а н і я.

(Od granic Hiszpańskich.)

Donoszą z Bayonny pod 21 List.: „Od dwóch dni niema poczty z Madrytu i podług tego zdaje się potwierdzać, że Cabrera osadził drogi. — Pewien podróżny przywiózł z Santander wiadomość, że wojska Meryny w Kastylji nowo pobite zostały, i że on z resztą swojego korpusu przez Encartationes powrócił do Biskai.“ (A.P.S.Z.)

Н и д е р л а н д ы.

Гага, dnia 20 Listopada.

Zawczora w całym Państwie uroczyste obchodzono 25-tą rocznicę, uwolnienia Niderlandów od jarzma Francuzkiego. Tegoż dnia pod prezydentoyą Króla odbywała się Rada Gabinetowa.

Amsterdam, 25-go Listopada.

Dzien tutejszy, *Avondbode*, w liście prywatnym z Bruxelli pod d. 22 zawiera pomiędzy innemi, co następuje: „Wczora wieczorem przybył tu z wielkim pośpiechem goniec z Paryża, który przywieźć miał bardzo ważne depesze, tyczące się sprawy Hollendersko-Belgijskiej. Depesze, te niezwłocznie złożono Królowi Leopoldowi, wtenczas, kiedy był u stołu na obiedzie. Treść depeszy sprawić miała wielkie wrażenie. Tegoż poranku udał się inny goniec do Londynu, a o godz. 12 była Rada Ministerjalna, która nieskończyła się jeszcze o godz. 2. Wczora wieczorem przybyły goniec z Paryża otrzymał rozkaz być w gotowości i dzisiaj jeszcze powróci z depeszami do Króla Francuzów do Paryża. (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Bruxella, 24 Listopada.

W przeciągu dwóch dob przybiegli tu trzej goncy gabinetowi: jeden, wysłany od P. Lehon, przywiózł depesze do Króla i do Ministra Spraw Zewnętrznych;

Министру Иностранныхъ Дѣлъ; другой изъ Лондона проѣхалъ въ Гагу, передавъ депеши Англійскому Посланнику и Министру Иностранныхъ Дѣлъ; третій прибылъ вчера и привезъ письмо Короля Французова къ Белгійскому Королю; онъ немедленно по прибытіи отправился въ Королевскій Дворецъ. Этотъ случай и извѣстіе, что изъ Лондона вскорѣ должно ожидать депешей, возбудило общее вниманіе.

(A.P.S.Z.)

Турція.

Турецкая эскадра возвратится чрезъ нѣсколько дней въ Васска-Бай, неизвѣстно однако приплыветъ ли она сюда, хотя нѣкоторые судна уже прибыли и разсѣяны. Должно надѣяться, что Султанъ оставитъ на зиму флотъ въ морѣ, чтобы войско упражнялось въ маневрахъ и во время дурной погоды.

— Здѣсь ожидаютъ новаго Шведскаго Посланника Барона Троиля. Восемь уже лѣтъ небыло здѣсь представителя Швеціи. (A.P.S.Z.)

Смѣсь.

Въ *Journal des Débats* находимъ слѣдующее исчисленіе пароходовъ, которые содержатъ сообщеніе въ Средиземномъ и въ Черномъ Моряхъ: 1) 17 пароходовъ Королевскаго Французскаго флота, между Тулономъ и Алжиромъ; отходятъ разъ въ недѣлю. Они принимаютъ также разныя порученія въ Левантѣ. 2) 10 пароходовъ Королевскаго Французскаго управленія почтами, въ Левантѣ; отходятъ каждые десять дней разъ. 3) 2 Французскіе парохода общества Базена, изъ Марсели въ Италійскія гавани; отходятъ каждые пять дней. 4) 3 Французскія парохода общества Жерара, изъ Тулона въ Бастію (на Корсику); отходятъ два раза въ недѣлю. 5) 3 Французскіе парохода изъ Марсели въ Сеть и Агде; отходятъ два раза въ недѣлю. 6) Три Французскія парохода изъ Марсели въ Испанскія гавани; отходятъ каждые десять дней. 7) Одинъ Французскій пароходъ изъ Корсики въ Ливорно. 8) Пять пароходовъ Королевскаго Англійскаго флота, частью изъ Гибралтара, чрезъ Мальту, въ Корфу, отходятъ въ мѣсяцъ два раза; частью, чрезъ Мальту въ Александрію и Бейрутъ, отходятъ разъ въ мѣсяцъ. 9) 6 пароходовъ Австрійскаго Общества Ллойда, частью изъ Триеста въ Константинополь, отходятъ въ двѣ недѣли разъ; частью изъ Константинополя въ Александрію. 10) 2 парохода Дунайскаго Общества, изъ Константинополя въ Салоники и Смарну; отходятъ въ недѣлю разъ. 11) 2 Грецкіе парохода изъ Аѳинъ въ Сирю. 12) 2 Египетскіе парохода изъ Александріи въ Константинополь; сообщеніе это еще не совсемъ устроено. 13) 2 Сардинскіе парохода, изъ гавани Сардинскаго материка во Французскія гавани. 14) 2 Тосканскіе парохода, изъ Италійскихъ гаваней въ Марсель. 15) 2 другіе Тосканскіе парохода. 16) 2 Неаполитанскіе парохода, изъ Неаполя въ Марсель. 17) 4 Неаполитанскіе парохода изъ Неаполя въ Сицилію и Мантау и изъ Неаполя въ Марсель. 18) 2 Испанскіе парохода, изъ Марсели въ Барселону. — На Черномъ Морѣ: 19) 3 Русскіе парохода изъ Одессы въ Константинополь. 20) 1 пароходъ одного Австрійскаго Общества, изъ Константинополя, чрезъ Синопъ и Самсунъ, въ Трапезондъ. 21) 1 пароходъ одного Англійскаго Общества, также изъ Константинополя въ Трапезондъ. 22) 1 пароходъ Дунайскаго Общества, изъ Галаца въ Константинополь. Съ нимъ связаны пароходы, плавающіе между Галацомъ и Вѣномъ. Французское пароходство, въ Средиземномъ Морѣ, есть самое обширное. — „Господа! восклицаетъ Г. Швабле, въ этой статьѣ *Journal des Débats*, что сказаны бы герои Греціи, которые, послѣ продолжительнаго и опаснаго плаванія, достигли Троянскаго берега; что бы подумалъ мудрый Одиссей, который употребилъ десять лѣтъ для возвращенія на Итакскую скалу, послѣ разоренія Трои, если бы они увидѣли эти пароходы, которые отплывая изъ Марсели, заходятъ десять разъ въ Италію, Мальту, Грецію и Малую Азію, и приходятъ, въ тринадцатый день, въ назначенный часъ, въ Константинополь или Александрію! На хорошемъ пароходѣ, благородный Одиссей оставилъ бы утромъ Троянскій берегъ, и не смотря на Эола и все вѣтры, сидѣлъ бы у своей Пенелопы на другой день, предъ захожденіемъ солнца, и избавилъ бы своего сына отъ труднаго путешествія.“ (С. II.)

Турція.

Эскадра Турецкая поврѣти за дни kilka z Wulii do Vaska-Bai, niewiadomo jednak: azali tu przybędzie, chociaż niektóre statki już tu przypłynęły i zostały rozbrojone. Należy się spodziewać, że Sultan przez całą zimę zostawi flotę na morzu, ażeby wojsko ćwiczyło się w manewrach i podczas złej pogody.

— Oczekują tu nowego Posła Szwedzkiego, Baron Troil. Od ośmiu lat nie było tu reprezentanta Szwecyi. (A.P.S.Z.)

Rozmaitości.

W *Dzienniku Rozpraw* czytamy następujące wyliczenie statków parowych, które utrzymują komunikacyę na Morzu Śródziemnem i Czarném: 1) 17 Parochodow floty Królewskiej Francuzkiej, między Tulonem i Algierem; odpływają raz na tydzień. Przyjmują także różne zlecenia do Lewantu. 2) 10 Parochodow Królewskiego Francuzkiego Zarządu pocztowego, do Lewantu; odchodzą raz co dziesięć dni. 3) 2 Francuzkie parochody kompanii Bazena, z Marsylii do portow Włoskich odchodzą co pięć dni. 4) 3 parochody Francuzkie kompanii Gerarda, z Tulonu do Bastii (na Korsyce), odchodzą dwa razy na tydzień. 5) 3 parochody Francuzkie z Marsylii do Gety i Agde, odchodzą dwa razy na tydzień. 6) 3 parochody Francuzkie z Marsylii do portow Hiszpańskich; odpływają co dziesięć dni. 7) 1 Parochod Francuzki z Korsyki do Livorny. 8) 5 parochodow Floty Królewskiej Angielskiej, po części z Gibraltaru, przez Malte, do Korfu, odchodzą dwa razy na miesiąc, częścią przez Malte do Alexandryi i Bjruty, odchodzą raz na miesiąc. 9) 6 parochodow Austryackiej kompanii Lloydaw, częścią z Tryestu do Konstantynopola, wypływają raz we dwa tygodnie; częścią z Konstantynopola do Alexandryi. 10) 2 parochody kompanii Dunajskiej, z Konstantynopola do Saloniki i Smirny, odchodzą raz na tydzień. 11) 2 parochody Greckie z Aten do Syry. 12) 2 Parochody Egipskie z Alexandryi do Konstantynopola; komunikacya ta nie zupełnie jeszcze jest urządzona. 13) 2 Parochody Sardyńskie, z portow Sardyńskich do portow Francuzkich. 14) 2 Parochody Toskańskie, z portow Włoskich do Marsylii. 15) 2 inne parochody Toskańskie. 16) 2 parochody Neapolitańskie, z Neapolu do Marsylii. 17) 4 parochody Neapolitańskie, z Neapolu do Sycylii i Malty, i z Neapolu do Marsylii. 18) 2 parochody Hiszpańskie, z Marsylii do Barcelony. — Na Czarnem-Morzu: 19) 3 parochody Rossyjskie z Odessy do Konstantynopola. 20) 1 parochod pewnej kompanii Austryackiej, z Konstantynopola, przez Synop i Samson, do Trebizundu. 21) 1 parochod pewnej kompanii Angielskiej, także z Konstantynopola do Trebizundu. 22) 1 parochod kompanii Dunajskiej, z Galacz do Konstantynopola. Z nim połączone są parochody, chodzące między Galaczem a Wiedniem. Francuzka żegluga, za pomocą statków parowych, na Morzu Śródziemnem, jest najznaczniejszą. — „MPanowie! powiada P. Ch-valier, w tym artykule *Journal des Débats*, co by powiedzieli bohaterowie Grecyi, którzy, po długiej i niebezpiecznej żegludze, dostali się do brzegow Troi; co by pomyslał mądry Odyszej, który dziesięć lat użył na powrót na skałę Itaki, po zburzeniu Troi, jeśli by postrzegły te parochody, które, wychodząc z Marsylii, zachodzą dziesięć razy do Włoch, Malty, Grecyi i Azji Malej, a dnia trzynastego, o naznaczonej godzinie, przybywają do Konstantynopola albo Alexandryi! Na dobrym parochodzie, szlachetny Odyszej opuściłby z rana brzegi Troi, i nie zważając na Eola wszystkie wiatry, siedziałby u swojej Penelopy najazutrz, przed zachodem słońca, i uratowałby syna swego od niebezpiecznej podróży.“ (P.P.)